

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz.
 (Rödszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113 (7 mellék-
 állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. u. 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy Zsilinszky-u. 1. sz.
 (Arany Bika bérház) félemelet. Tel.: 113 (7 mellék-
 állomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

DINNYÉS LAJOS FELNYITOTTA A SZEMEKET

Irta: SZIGETHY GYULA

A magyar politikai élet nagy eseménye Dinnyés Lajos miniszterelnök úpesteri beszéde. Ez a beszéd nemcsak a szavak halmaza, hanem valóságos cselekedet. Tett és cselekedet olyan irányban, hogy minden magyar előtt megvilágítja a belpolitikai fejlődésünknek azokat a kérdéseit, melyek a nép legszélesebb rétegeit foglalkoztatják.

De nemcsak a jelen és a jövő kérdéseit világította meg Dinnyés Lajos miniszterelnök, hanem kiindulási pont gyanant a felszabadulás óta bekövetkezett egyes stációkat is vizsgálta. Ebből a vonatkozásban teljes öszinteséggel tárta fel a hibákat, melyek gátolták a fejlődést és kemény, de igazságos kritikát gyakorolt saját pártjának régebbi vezetősévei kapcsolatában. A hibák helyes felismerése révén jutunk abba a helyzetbe, hogy tévedéseket kikerülve helyesen tudjuk szolgálni a nagy népi, nemzeti célokat. Nyilván ez az elv vezette Dinnyés Lajos miniszterelnököt, amikor vizsgálta a Kiszgadzpartt eddigi útját.

Joggal gyakorolható kritikát Dinnyés miniszterelnök, mert ugyanazon a helyen, ahol most a kritikát megtette, még 1931-ben tartotta első politikai beszédét, majd a felszabadulás után ugyanabban a teremben foglalt állást az akkori helyzetben. Dinnyés Lajos akkori beszéde igen kellemetlen volt a párt akkori vezetőségének, de Dinnyés Lajos nem abból a fából van faragva, hogy ki ne mondja az igazságot. 1945-ben Dinnyés Lajos félreérthetetlenül a munkásság parasztság és a dolgozó értelmiség szoros és őszinte politikai szövetségének alapjaira helyezkedett, éppen úgy, mint az őt képviselőnek választó úpesteri pártszervezet. Dinnyés Lajos sokáig nem is jutott nagyobb szerephez a pártban, pedig a lefojyt juok minden tekintetben őt igazolták. Őt, aki a Kiszgadzpartt alapításakor lefektetett radikális vonalól hajszáimra sem tért el, aki a Kiszgadzpartt eredeti népi radikálizmusát óvta és feltette az idegen elemek befolyásától. Nem fék akart lenni, hanem lendítő kerék. Több válságnak és megzúzódnásnak kellett jönnie ahhoz, hogy Dinnyés Lajos igazsága kifejeződjön, de most már az elmúlt válságok tükrében mindenki láthatja, hogy Dinnyés Lajosnak volt igaza.

Magától értetődő, hogy amikor a múlt idők hibáit, bűneit és tévedéseit olv világosan látja Dinnyés Lajos, akkor éppen olyan határozottan és éleslátással felismeri azokat a veszedelmeket, melyek népi demokráciánkra leselkednek a mai időkben. Joggal így éva mindenkitől, hogy a multhoz hasonló megtevesztések áldozatává váljunk. Nem kéntörölaz, hanem világosan megmondja, hogy újabban előretört a reakciós mozgalom „esztergomi formája”, a jelképes beszéd szöveki bujtogató és a népek szűfő propagandával való szembeállítására népi demokráciával.

Teljes mértékben igaza van Dinnyés Lajosnak, amikor azt

mondja, hogy nem szabad tétlenül nézni a reakciós mozgalomnak újabban jelentkező formáit sem. Tiszteljük az egyházakat, megadjuk a tiszteletet az egyházak fopappainak és papjainak, a hitélet szabadságát a legkisebb mértékben sem kívánjuk csorbítani, ugyanígy a vallásoktatás lehetőségeit sem, de aki a szöszekre viszi a politikát, aki konokul és sorozatosan szembe helyezkedik a nemzet éöbbségének akaratával, annak számolni kell azzal, hogy éppen ezt az akaratot képviselő államhatalom irányítói nem nézhetik és nem is nézik tétlenül ezt a káros működést.

Ezeket fejtette ki ebben a vonatkozásban Dinnyés Lajos és ez az álláspont nemcsak jogosult, hanem természetes is. A népi demokrácia megadja a szabadságot, de nem adhat szabadságot olyan agilációnak, amely az életére tör. Tártylagosan megállapíthatjuk, hogy a népi demokrácia nagy türelmet tanúsított eddig, de most valóban elérkezett a türelm határa.

Annak is számos jele van, hogy a demokratikus katolikusok maguk lépnek fel olyan törekvésekkel szemben, melyek vallásos és hitbuzgalmi tevékenységet reakciós politikai demonstrációs megmozdulásokká akarnak átváltoztatni. Végezetes lenne, ha a templomi szöszékből ellenforradalmi szöszéket csinálnának és a hitélet tisztaságát, a vallás természetfeletti tanításait átváltoztatná a gyűlölet és a fenekedő indulat lavinájává. Dinnyés Lajos is ez ellen a veszedelmes folyamatra ellen hívja küzdelemre a demokratikus katolikusokat. Bizton hisszük, hogy Dinnyés Lajos kijelentéseinek kiterjedt visszhangja lesz és gondolkodásra készíti azokat is, akik nem látva tisztán a hajlandók befogadni a reakció új formáinak hatását. Dinnyés Lajos felnyitotta a szemeket és az ország közvéleménye előtt tisztán megmutatkozott, hogy ki mivel tartozik az ország békejének és nyugalmának.

Eppen így felnyitotta a szemeket a miniszterelnök a gazdasági kérdésekben is. Letagadhatatlan, hogy a reakció rosszkaratú ködösítést terjeszt a mezőgazdaság és a parasztság felemelkedését szolgáló folyamat ellen, mely a szövetségi rendszerben jegecesedik ki. Tudvalevő, hogy a Független Kiszgadzpartt állást foglalt a szövetségi rendszer mellett és szívószau folytatja érben a vonatkozásban is a felvilágosító munkát. Bizonyos büszkeséggel jegyezzük meg, hogy Dinnyés Lajos beszédeiben hivatkozott pártunk új tisztán üli képviselőjére Jambor Istvánra, aki bemutatkozó felszólalásában rámutatott arra, hogy abban a faluban, ahol ő lakik, bár kezdetben a kis és középparasztság bizalmatlan volt és igen nehezen vállalkozott arra, hogy megszervezze az első termelői szövetséget, ma már ott tart, hogy a falu népe el sem tudja képzelni az életet szövetséget nélkül. Ennek a népnek már háiba mozdítják a reakció ügynökei a kolhozmozgásokat, ez a nép a szövetségben megtalálta a maga felémelkedésének útját.

Felnyitotta a szemeket Dinnyés Lajos a kis és középparasztság szerepét és feladatait illetően is. Amiket ebben a vonatkozásban mondott Dinnyés Lajos, az szászszázalékos igazság. A kis- és középparasztság rétege a legtermészetesebb politikai szövetsége a munkásságnak. Amikor a munkásság elfoglalja az őt, szervezete, politikai küzdelmei és elért hatalmas eredményei, valamint nagyerőtelű nemzetközi kapcsolatai révén joggal megillető szerepet ugyanakkor a népi demokráciába, a vele szövetséges kis- és középparasztság is feltör és át tudja venni a falvak életében a politikai vezetést. Ez a folyamat erősíti a népi demokráciát és olyan alapokat rak le, melyeken rendszere megdöntéssel marad.

A reakció nagy előszeretettel kapazkodik az értelmiség félrevezetésébe. Ebben a vonatkozásban is világos meghatározást állított fel Dinnyés Lajos, amikor rámutatott arra, hogy az értelmiség rétegre, a városi dolgozó kismembekre, polgárságra is nagy feladatok betöltése és ennek megfelelően megbecsülés vár a népi demokráciában. Minél jobban be tud illeszkedni a városi értelmisége és polgársága a népi demokrácia politikai vonalába, annál nagyobb megbecsülésre számíthat a munkásság és parasztság tömegével. A három dolgozó réteg, a munkásság, parasztság és értelmiség együttműködése adhatja meg a lehetőséget a magyar nép teljes felémelkedésére és egy magasabb kulturális színvonal biztosítására.

Gazdasági életünk fejlődése szempontjából rendkívül nagy jelentőségűnek mondta Dinnyés miniszterelnök a magyar-szovjet árucseré egyezményt. Az ő szavain keresztül jó reményesség töltheti el népünket, mert ez az egyezmény, mint mondotta, jelentőségében felülmúl minden eddigit Magyarország történetében. Olyan gazdasági összeköttetésbe kerülünk általa hatalmas szomszédunkkal, amelyből gazdasági életünk nagyarányú fejlődése következik be.

Természetesen beszédeiben nem hagyhatta figyelmen kívül Dinnyés Lajos a külpolitikai vonatkozásokat sem. Ebben a tekintetben is felnyitotta a szemeket, joggal mutatott arra rá, hogy a Szovjetunión és a vele szilárd szövetségben lévő népi demokrációs államok nem törekmenek másra, mint a béke biztosítására és függetlenségünk megőrzésére. A Marshall tervén keresztül az amerikai nagykapitalisták Európa gyarmatosítását akarják végrehajtani. A népi demokráciák országai azonban nem engedik országaikat a bankárok és gyárosok szabad vadászterületévé tenni. Láthatjuk, hogy azokban az országokban, ahol a Marshall terv „áldásait” érvényesítik, munkanélküliség, gazdasági kaosz állott be. Ezzel szemben nálunk egyetlen és folyamatos a fellézés, a közjólét saját erőnkkel tudjuk biztosítani, anélkül, hogy bármiféle engedelményt kellene tennünk idegen érdekekért.

Találón rajzolta meg külpolitikai helyzetünket Dinnyés Lajos és adatokkal mutatott rá a nyugaton folyó háborús uszításra, nagyon komolyan és nyomatékosan kell felvilágosítani népünket a külpolitikai kérdésekben és óva inteni attól, hogy a reakciós magyar emigránsoknak felüljenek. Nem kis megdöbbenéssel értesülhetett arról a magyar közönség, hogy a reakciós magyar emigránsok már nyíltan amerikai kemszervezeté váltak, mely még szabotázs akciók megszervezésétől sem riad vissza. Meg kell látni a különbséget Dinnyés Lajos felvilágosító szavain keresztül, hogy míg a népi demokrácia kormánya arra törekszik, hogy hazánkat a romokból újjáépítse, addig a reakciós emigránsok azt akarják elérni, hogy az ország ismét romokban heverjen. A magyar népszámára könnyű a választás és azokat választja, akik fel akarják építeni ezt az országot és benne jómódú, dolgozó népet akarnak látni.

A népi demokrácia célkitűzéseit külpolitikailag vonatkozásban világosan körvonalazta Dinnyés Lajos: — Élesen el kell fordulnunk a harmadik világháború pánikkeltőtől küzdelemünk kell minden imperiálista jellegű reakciós Németország fellémaszása

sa ellen. Nekünk elég volt a német imperianizmusból, Magyarország volt az, amely többégtöbbet szenvedett evszázadok folyamán ettől az imperianizmustól. Nagy szövetségesünk, a Szovjetunión oldalán állunk, nemcsak azért, mert erre a szövetségi hűség kötelez, hanem azért is, mert a háborúban olyan sokat szenvedett népmilliók békét és nem a omháborút, leegyevezést és nem a fegyverkezést, profít hájszolásat kívánjuk. Ezeket mondotta Dinnyés Lajos és való együt érez az egész magyar nép.

Aki figyelmesen elolvassa Dinnyés Lajos miniszterelnök beszédét, világosan látja a magyarság útját. Dinnyés Lajos beszéde éppen ezért tanítás, útmutatás. Es meg kell szívelnünk azt is, amit befejező szavaiban mondott: „Felre a busmagyarokdással, felre a multbeli szenvedésinken siránkozó kishitűséggel, az élet ma nyit tekintetu, bátor, az élet és a történelem egész valóságát látó magyar embereket kíván, akik tisztességgel, becsülettel végzik munkájukat és nemcsak szolgálnak, hanem építik is a népi demokráciát.”

Azt hisszük, hogy Dinnyés Lajos beszéde igen alkalmas arra, hogy a magyarok százezreit és millióit átforgálja ilyen gondolkozásra, felfogásra. Ez a beszéd valóban tett volt.

Hétfőre összehívják a Biztonsági Tanácsot

Páris. Bramuglia elnök elhatározta, hogy a Biztonsági Tanácsot hét főre úra összehívja. Ujságírók szerint ez annak a jele, hogy a kishatalmak erős közvetítő tevékenységét fejtették ki.

BERLIN ügyében tegnap is folytatódott a külviszák mögötti tárgyalások. A közvetítő akció vezető Bramuglia argentin külügyminiszter egyórás megbeszélést folytatott Viszszkijel majd Manuilzski ukrán és Parodi francia delegátussal is tárgyalt. Viszszkijel folytatott tárgyalásáról Bramuglia megelégedéssel nyilatkozott.

A NÉMET NÉPI TANÁCS elnöksége, Pieck, Nusske és Kastner, a nemzetközi helyzet kiéleződésével és a berlini helyzettel kapcsolatosan nyilatkozatot tett köze amelyben követeli a négyhatalmi tanácskozások újrafelvetését a külügyminiszterek értekezletének keretében. A kiáltvány többek között megállapítja, hogy szükség van Németország egysége kérdésében népszavazást elrendelő törvényre, végül egységes német kormányra és egységes német alkotmányra.

AZ AMERIKAI HADÜGYMINISZTERIUM TÁMOGATJA A SPANYOL FALANGISTÁKAT

Páris. (Telepress) Az amerikai és angol közgazdasági megfigyelők kedvezőtlen híreket küldtek kormányainak Franco Spanyolországáról különösen pénzügyi és kereskedelmi vonatkozásban. Ez arra ösztönözte a spanyol falangisták vezetőit, hogy hajlandóságot mutassanak a királypártiakkal és a jobboldali szocialistákkal való egyezkedésre. Az angol-amerikai katonai csoport látogatása és Farlei volt miniszter hízéző nyilatkozata úra éleslátói a falangisták elbizakodottságát, és most ki akarják használni a lélektani pillanatot. A spa-

nyol falangisták meggyőződése, hogy a spanyol felszigei elengedhetetlen tényezője az amerikai stratiégának. Arra is számítanak, hogy az amerikai támogatás az elnök választás köztársaságpartii győzelmé után még biztosabbá válik. Ezért most már nem gondolnak arra, hogy osztozkodjanak a hatalomban a királypártiakkal. Egyébként a Spanyolország kegyelmei versengő angolok és amerikaiak egyáltalán nem törődnek magával a spanyol néppel s azzal, hogy a világ kőfontbőző szakszervezeteitől és demokratikus testületeitől özőnével érkeznek Madridba a táviratok, kérve, hogy emberies érzésből akadályozza meg a spanyol kormány a politikai foglyok lemezárzását.

AZ ANGOL BÉKETANÁCS KIÁLTVÁNYA

Az angliai országos béketanács legújabb kiáltványában felkéri az angol kormányt, hogy újítsa meg erőszékesit a béke és megítés biztosítására. Vizsgálja meg a kormány a Szovjet-Uniónak azt a javaslatát, amely hajlandóságot mutat a német kérdés újbóli megárgyalására. Kezdeményezzen az angol kormány tárgyalásokat a kelet és nyugat közötti valamennyi viás kérdés rendezésére és hozzon létre olyan megállapodást, amely a kölcsönös gazdasági segély évét mind Kelet-, mind Nyugat-Európra kiterjeszti.

MARSHALL VISSZAUTAZIK PÁRISBA

A New State-man and Nation szerint súlyos hiba volna elutasítani a Szovjet-Uniónak azt a javaslatát, hogy a négy külügyminiszter újból tanácskozzék, mert a parancsoló szükség azt követeli, hogy

Gyermek felvételek
 Horváth fotoból
 Simonffy-utca 1-b.

Orosz Júlia — Fekete Pál

70 tagú Máv. szimfonikus zenekar — Lehár—Strauss-estje csütörtök, 10-én este 7-ko
az Arany Bika nagyszínházban

Kipróbálják az össze tárgyalási le-
hatóságokat. Az amerikai delegáció
valószínűleg már holnap este meg-
kapja kormány új utasításait, ame-
lyeket a Washingtonba hazatér-

Marshall Trumannel folytatandó
megbeszélései alapján logalmaz
majd meg. Az USA külügyminisz-
tere egyébként már hétfőn vissza-
utazik Párisba.

A lengyel külügyminiszter az UNO bizottságban felszólított mindenkit a szovjet leszerelési javaslat elfogadására

Páris. Az Egyesült Nemzetek po-
litikai bizottsága szombaton tár-
gyalta a leszerelésre és az atom-
fegyverek heritására vonatkozó
szovjet javaslatot.

Modzelevszkij lengyel külügyi-
miniszter kijelentette, hogy az Egye-
sült Államok szándékosan hirtik el
a háborús felelősséget, így akarják ige-
szelni a Truman elvet és a Marshall
tervet és így próbálják leplezni ter-
vezkedési politikájukat. Hangsú-
lyozta, hogy a szovjet javaslat épít
és ha a világ fegyveres erejének

egyharmadát leszerelnék, úgy egy-
harmaddal csökkentenék a háború-
törő való felelősséget. Elesen állást fog-
lalt a szovjet javaslat mellett a fel-
szólított mindenkit, hogy fogadja el
a szovjet javaslatot.

A következő felszólaló Kiszlov,
bjelorusz külügyminiszter volt. Be-
szédében leplezte az Egyesült
Államok tervezkedési politikáját.

Shaw Cross brit igazságügyi-
miniszter felszólalása után a bizottság
ülését hétéfőre napolták.

Egyre terjed a franciaországi sztrájkmozgalom

Páris. Erősen feszült légkörben
telik a francia bányászok álta-
lakos sztrájkja, amely már hat
napja tart. A teljes fegyvelében
és minden folyó bérharc jellegét
több súlyos incidens erősen meg-
változtatta: egy halott és több sú-
lyos sebesült jelzi a helyzet ko-
molyosságát. A kormány eddig tar-
táskodott attól, hogy erőszakkal
igyekezzék a sztrájk befejezésére
bírái a bányászokat és a vasmun-
kázókat, pénteken azonban több
helyen felfegyverzett és rohamos-
sákos rendőrök megtámadták a
sztrájkolókat. A szakszervezetek
az incidens miatt elhárították ma-
gukról a felelősséget és bejelenté-
ték, hogy a kormány intézkedései
ellenére továbbra is élni fognak
sztrájkjukkal, nem engednek az
erőszaknak.

A szénbányászok, a vas- és acél-
gyári munkások és a vasércbánya-

sztrájkja után a francia
nemzetgazdaságot súlyosan érintő
sztrájkmozgalom bontakozik ki a
vasutasoknál és a kikötők rakodó-
munkásainál.

A párisi keleti pályaudvar sze-
mélyzete szavazással a sztrájk
mellett döntött. Elhalázoza a
munkabeszámítást több vasúti fő-
műhely munkássága is. Tovább
tart a párisi taxifórfók sztrájkja.
Szombaton reggel Párisban
egyetlen taxi sem lehetett látni.
A kereskedelmi tengerészet 24
órás sztrájkja szombaton reggel
győzelemmel befejeződött. A nagy
bancok személyzetének nagyrésze
szombaton reggel nem állt munkára.
A textilsztrájk is terjed az egész
országban. A bányászok sztrájkja
országosan folytatódik. A kor-
mányt megvárattatták és lemond-
tat a koltz gyárak munkásainak
katonai behívásáról.

Hajdúvármegyei tüzoltó és sportversenyek és zászlóavatási ünnepély Debrecenben

A Hajdúvármegyei Tüzoltóosz-
tályparancsnokság ma rendezte meg
tüzoltó és sportversenyét, valamint
zászlóavatási ünnepélyt a tüzoltó
lakotanya udvarán. Az ünnepségre
megérkezett Bódy Antal vezérőrnagy,
országos főparancsnok is
vezérkarával.

Már a korai reggeli órákban
kezdődött a Magyar Tüzoltók
Szabad Szakszervezetének nagy-
gyűlése, melynek keretében vár-
megyei tüzoltóparancsnoki érte-
kezlet lesz. Ezen a reggel 8 óra-
kor kezdődött kongresszuson a Vá-
rosi Dalegyet 100 tagú vegyeska-
ra énekelt, mely már magában is
látványossággal bír.

Ezt követően délelőtti 10 órakor
veszi kezdetét a lakotanya udvarán
a zászlóavatási ünnepély, melyen
ünnepe beszédet az Országos tüz-
oltóparancsnok mondja. Gyö-

nyőri látvány lesz a rendőrsz-
század felvonulása, amikor is az
ünnepség keretében adja át a fel-
avatandó zászlót a Debreceni Osz-
tálynak. Az ünnepség legmeg-
pőbb jelenete lesz az esküfétel,
melyet a Városháza előtt díszme-
net, a hősi emlékművek és a Kos-
suth-szobor megkoszorúzásá kö-
vet.

Déli 12 órakor veszi kezdetét a
vármegyei tüzoltóverseny és a
nagyvárosi sportverseny, mely-
nek keretében a hajdúvármegyei
középsők, územek és az állami
tüzoltó alezredők csapatai vesz-
nek részt. A sportversenyben a
tüzoltócsapatok, a rendőrtanosz-
tály, honvédkerületi parancsnok-
ság csapatai vetélkednek az első-
ségért. Külön tüzoltó bemutató is
lesz.

A versenyek szünetében a Deb-
receni Előre Dalegyet, a Kereske-
delmi Dolgozók Dalegyete ad
hangversenyt.

A versenyek befejezése után kb.
délután 15 órakor kerül sor az ün-
nepélyes díjkiosztásra, melyen a
Donánygyári Dalegyet és a MÁV
műhely zenekara szerepel.

Az ünnepségek után közeled
lesz, melyet kb. 19 órakor látvá-
nyos tűzijáték követ. A rendező
Debreceni Osztály-parancsnokság
a debreceni közönségnek kíván lát-
ványossággal szolgálni, mikor is
soha nem látott tűzijátékkal kí-
ván kedveskedni Debrecen közö-
ségének.

A tűzijáték után kb. 8 órakor
veszi kezdetét a reggeli tartó bál,
melyet műsor vezet be s azon
Egerváry Ilona, Dobi Lajos, Simon
István, Binga Julia a Városi Dal-
egylet tagjai magyar nótákkal és
operaáriával, valamint a Városi
Dalegyet szalonzenekara szerepel.
Az egész ünnepség alatt közremű-
ködik Magyar Gyula cigányzene-
kara és Seres Imre jazz-zenekara.

A hatátnas, minden látványos-
ságot egybefoglaló ünnepségre
Debrecen város közönségét szer-
ettel hívja és várja az **Állami
Tüzoltó Osztályparancsnokság.**

Molotov fogadta Molnár Eriket

A moszkvai rádió jelenti: V. M.
Molotov, a Szovjet-Unió külügyi-
minisztere ma fogadta Molnár
Eriket, a Magyar Köztársaság
moszkvai reaktivált és meghatal-
mazott nagykövétét, aki rövidesen
átadja megbízólevelét N. Svernik-
nek, a Szovjet-Unió Legfelső Taná-
csa Elnöksége elnökének. (MTI)

Czapik érsek hazatért Rómából

Czapik Gyula egri érsek, aki
három héttel ezelőtt Rómába ut-
azott, visszatért Budapestre.
Czapik érseket Rómába való érke-
zése után a pápa külön kihallgatá-
sra fogadta nyaralóhelyén, majd
több ízben tárgyalásokat folyta-
tott a Vatikán helyettes államtit-
kársáival és több egyházi vezetővel
is tanácskozott. Czapik Gyula Bu-
dapestre történő visszatérése
után rövid idővel hazautazott
Egerbe, székhelyére.

A Stern-csoport tagjai kitörték a jaffai börtönből

A jaffai katonai börtönből szom-
baton délelőtt a Stern-csoport fog-
vatartott tagjai lefegyvereztek né-
hány őrt és megszöktek. A szöke-
vények száma még ismeretlen. A
fogház környékét katonaság vette
körül és a városban kimenő til-
mat rendelték el.

Későbbi jelentés szerint a jaf-
fai börtönből a Stern-csoportnak
azok a tagjai szöktek meg, akiket
Bernadotte meggyilkolása miatt
tartóztattak le.

Légipostával Svájcba küldte pénzt titokzatos debreceni levelező

A debreceni gazdasági rendőrség
nyomozást indított egy Debrecen-
ben feladott levél ügyében. A ren-
dőrségnek ugyanis bizalmas értesít-
és révén tudomásra jutott, hogy
Debrecenből időközönként Svájcba
pénzt küldenek repülőpostára lei-
adott levélben. Egy ilyen levelet le-
foglaltak és abban valóban találtak
is pénzküldeményt. A levelet „Jo-
seph Novacek Geneve, Casse Post
Mont Blanc 79.” címmel adta fel
a titokzatos levélküldő. Az a gyanu
hogy az illető vagyonát ilyen mó-
don csempészi külföldre. A rendőrség
erélyes nyomozást indított a
teljes kézrekerítésére.

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVÉSZET

SZÍNHÁZI MŰSOR:
Vasárnap délután 10 óra: Diák-
szerelem, Berlet és a...
Csütörtök este 8-ker: Diáksze-
relem, Berlet és a...
Hétfőn este 8-ker: Diáksze-
relem, B. berlet.
Kedden este 8-ker: Diáksze-
relem A. berlet.

OROSZ KÉRDÉS. (Vigszínház.)
A Szovjet Filmnapok keretében
szombaton az „Orosz kérdés”-t
mutatták be. A film mesteri esz-
közzel mutatja be a két Ame-
rikát: a Macphersonok és a Hear-
stök háborúra uszító dollárural-
mát és a lincolni, roosevelti ha-
gyományokat őrző, tovább vivő
műlköket. Kifőző rendezés, a sze-
replők tökéletes játéka, a történet
izgalmas fordulatai és a film
őszinte emberi mondanivalója vi-
szik sikerre a filmet.

Lelepleztek egy ipari kémszervezetet

A belügyminisztérium Államvé-
delmi Hatósága közli:
A belügyminisztérium Államvé-
delmi hatósága kémszervezetet
leplezett le. A kémszervezet tag-
jai gazdasági és ipari titkokat
szolgáltattak ki egy idegen hatá-
lom részére. Az Államvédelmi Ha-
tóság tárgyi bizonyítékok alapján
nyolc személyt vett őrizetbe, akik
hivatalt állásukat kémkedésre
használták fel.
Az összekötőket az idegen ha-
talom és annak Magyarországon

működő kémiel köcsöt Cavan Elliot
angol állampolgár, a Hutter és
Laver vegyipari vállalat magyar-
országi igazgatója tartotta magá-
ra.
A kémszervezet tagjai vala-
mennyien beismert váromász-
tek. Cavan Elliot angol állampol-
gárt a hatóságok Magyarországról
területéről kiutasították. Az ügy-
ben szereplő magyar állampolgá-
rokat az Államvédelmi Hatóság
átadta a budapesti néptudósze-
nek.

Megérkezett a 44. hadifogolyonai

A hadifoglyok hazaszállítása so-
rán szombaton a késő esti órákban
megérkezett Debrecenbe az idei
44. hadifogolyonai. Ezzel a szerel-
vénnyel 996 hadifogoly tért haza
otthonába.
Az érkezettek között az alábbi
debreceniek voltak: Mészáros Ist-
ván (1925), Kardos Lajos (1903),
Mátrai Viktor (1904), Kínizsi u. 28.

Puskás Pál (1924) Estvós u. 58.
Pérez József (1920) Rózsa u. 5.
Szabó István Hollo János ut. 15.
Schwartz István (1921), Vár u. 10.
Hannel József (1918) Mester u. 26.
Szegő Ferenc (1914) Rakovszki u.
18. Valánt Sándor (1910), Baráz Mi-
hály (1918), Berbak István (1908),
Sport u. 14. Mészáros István (1923).

Jú eredménnyel járt a küldöttség Budapesten a vetőmag ügyben

Mint ismeretes, a Népi Bizot-
ság küldöttségét Debrecenbe a há-
nyatott vetőmag ügyben. Haj-
dú megyében ugyanis kevésnek
bizonyult a rendelkezésre álló ve-
tőmag és fontos termelést érdekl,
hogy a beavatott terület ne legyen
kiseb, mint tavaly, hanem még
több.

ahol kihallgatáson jelentek meg
Dobi István miniszterrel, aki nagy
megértéssel fogadta a kérelmet és
nyomban érintkezéseket lépett Vas
Zoltánnal, a Gazdasági Főtanács
titkárával.
Ugy Dobi István miniszter, mint
Vas Zoltán ígéretet tett a hiányzó
vetőmag pótlására. Erre névbe a
Gazdasági Főtanács még a héten
meghozta a megfelelő döntést.

Az eddigi szakszervezetek összevonása után 26-28 ipari szakszervezet alakult

A Szakszervezeti Tanács teg-
nap összehívta az ülést tartott
Budapesten. Melis József vasas
főtitkár hangzott, hogy át kell
térni az ipari szervezkedésre, egy-
ségeket kell a társadalombizot-
sítást, biztosítani kell az ideológiai
és szakoktatás egységes irányvo-
nalát. A vezetőségi ülés távirat-
ban fejezte ki szolidaritását a
francia munkássággal.

biztosítva van. Végül hangsúlyo-
ta Apró Antal, hogy a legtöbb
szakmában már megértett a hely-
zet, hogy megismerjük az ipari
szakszervezeteket. A jelenlegi
40-42 szakszervezet összevonása
után 26-28 ipari szakszervezet
alakul majd. Az ipari szakszerve-
zetek létrehozását a legfontosabb
iparágakban kell megkezdni. El-
sősorban a termeléshez közelálló
területeken és létrehozásukat al-
apos politikai előkészítés elzet meg.
Uj munkamódszereket vezetünk
be. Az üzemi bizottság és a bizal-
mi testület az ipari szakszerve-
zetek üzemi szervezői válnak. (MTI)

Örvendtes jelentés a mezőgazdaságról

A földművelésügyi minisztérium
jelentése szerint a burgonya és
kukorica behordása lényegében be-
fejeződött. A tartóhántást sajátén
elvégezték. Az ősziárpa és rozs
vetése folyamatban van, jó úton
halad. A korábbi vetések szépen
kelnek. A mezőgazdasági munka-
versenyek igen jó hatást gyako-
rolnak a munkálatokra. Az állat-
állomány állapota jó.

várható a multévi 92.240 mázsa-
val szemben.
Kukoricából várható termés
32.460.200 mázsa, ami 14 millió
653.700 q-val több a tavalyinál.
Burgonyából 26.705.000 mázsa
termés várható a mult évben
10.611.500 mázsa volt.
Kukorica termésünk 16.310.500
máza multévi 11.588.700 mázsa-
val szemben.
Ősziárpa alá felszántották eddig
az összes szántóterület 21,5 százalé-
kát. Szeptember 30-ig bevetettek
116.238 hold búzát, 359.162 hold
rozst, 25.099 hold ősziárpat. Ez
kétszeresénél is több a tavalyi ha-
sonló időszakban bevetett terület-
nél.

Búzából elcsépeletek 771.500 má-
zsa, ami holdanként 6,5 mázsa
átagnak felel meg és 3.256.500
mázsaival több a tavalyinál. Őszi
és tavaszi árpa összesen 6.500.700
mázsa, ami 2.574.700 mázával
több a tavalyinál.
Rizsből 344.250 mázsa termés

Mozgósín' ázak mai műsora:

A POLLO
Ma utóajára!
Színészno szerelme
Hajdúbravur filmek!
Hárman az igazságon!
Utolsó lovaglás

METEOR

Ma utóajára! Csak je nőneknek
Embervadász
Hajdúbravur Maxim Gorkij életregénye:
Egyetem éveim

VIGSZÍNHÁZ

Szovjet film ünnepe ma utóajára!
Ki lesz a parom
Hát, én, Kacagósi! Francia vígjáték.
Három a nő

Bemutatók: Apollo és Vigszínház
de. 11. dé. fel. 3. el. 5. fel. 7. fel. 9 órák
Mened. 2, 4, 6, 8 órák

Zománcozott tűzhelyek

nagy választékban kaphatók
Tóth Gyula vaskereskedésében
Piac-u. 29 Városháza rakok

Rádiókészülékek 9, kerékpárok 4 és 6 óra

MAYER mérnök
KOSSUTH-U. 13. TEL.: 380

Női és férfi kabátszövet

különlegességek
nagy választékban
Balla Balázs szövet, bűlés
kereskedésében
PIAC-U. 43. (Kapu alatti)

ASTORIA

szálloda - étterem

BUDAPEST

nívós - komfortos - olcsó

Nyárády pénzügyminiszter jövő vasárnap Debrecenben beszédet mond

A Független Kisgazdapárt debreceni szervezetének csoportjai október 17-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a párt szervezet nagyszobájában együttes gyűlést tartanak, melyre Debrecenbe érkező és beszédet mond Nyárády Mik-

lós pénzügyminiszter, Dárday Gábor budapesti főtisztviselő és több pártvezetőségi tag. A debreceni pártvezetőség megtervezi a szükséges intézkedéseket a vasárnapi gyűlés megszervezésére.

Az Itélőtábla épületébe költözik a népbíróság

Tavasszal megkezdik a törvényszéki palota építését

Szombaton Debrecenbe érkezett Kovács Odón, az igazságügyminisztérium építési osztálya kiküldöttje. A Tábla, a törvényszék, főügyészség vezetői kíséretében megtekintették a Táblát, törvényszéket, a népbíróság helyiségeit. A népbíróság jelenlegi elhelyezése a Burgundia utcán nem megfelelő, az épületben korcsma, lakások vannak, ez a bíróság komolyságát veszélyeztette. A helyszíni vizsgálat, szemle után úgy döntöttek, hogy a népbíróság a közeli napokban elköltözik a Burgundia utcáról és az Itélőtábla épületébe, az első emeleten nyer elhelyezést, ott megte-

lő tárgyalóterem is áll rendelkezésre. Valószínűleg a népbírósági hivatalok is elköltöznek a Tábla épületébe, ahol a helyreállítás során több helyiség lesz erre a célra biztosítható, míg a Burgundia utcai épületben az igazságügyi Szakszervezet kap helyet, esetleg lakások is használják fel.

Kovács Odón egy kellemes és örvendetes hír is közölt: tavasszal minden körülmények között megkezdik a törvényszéki palota felépítését, az anyagi fedezet is megvan rá. Így a debreceni építőipar nagy munkaalkalmához jut.

Olcsóbb, és gyorsabb lesz a villamos, új autobuszjáratokat indítanak

A Csapó utca torkolatában át helyezik a villamos-síneket

A Magyar Vasutforgalmi Rt., ez a bérga érdeklődésű közlekedési vállalat vezetésében az utóbbi hetekben jelentős személyi változások történtek, amelyek új szellemet vittek a vállalat valamennyi üzemenek irányításába, így a Debreceni Helyi Vasút, a Debreceni Nyírbőri Vasút és az MVF debreceni autóbusz üzemének irányítása is. A Magyar Vasutforgalmi Rt. a napokban tartotta Budapesti igazgatósági ülését, amelyen részt vett Ménes János polgármester és Molnár Tibor a DHV új munkázigazgatója. Az igazgatósági ülésen megbeszéltek határozatok alapján a DHV,

a DNYBV és az MVF autóbuszüzeme ezután valóban a közönség érdekeit fogja szolgálni. A villamosközlekedést gyorsabbá teszik négy moorkocsi kijáratával és üzembe állításával, ezenkívül jónéhány pótkocsit is helyreállítanak. A villamosviteldijak leszállítására is sor kerül, a dolgozók részére pedig olcsó helyjegyekkel teszik hozzáférhetőbbé a villamos közlekedést. A Csapó utca torkolatának kibővítésével a DHV 70.000 forintot költéssel át helyezték a villamos-síneket az Alldi Takarékpótló alá. Új autobuszjáratokat is indítanak a külsőgek bekapcsolására.

Halálos szerencsétlenség az Elektromos-művek telepén

Halálos szerencsétlenség történt szombaton reggel 7 óra 35 perckor az Elektromosművek telepén a szentes vasúti kocsi vágányán. A szerencsétlenség áldozata Kerékgyártó Lajos 34 éves szénrakó-munkás, négy gyermek apja, aki néhány hónappal ezelőtt tért haza fogságból. A tragikus esetről nyomban értesítették a rendőrséget, ahonnan Gálóczy Ferenc ny. főhadnagy és Illés Sándor ny. főhadnagy, a sértülési csoport vezetője szálltak ki a helyszínre.

A vizsgálat megállapította, hogy az egyik vasúti kocsi szén kirakása után az a kocsi egy másikkal együtt villanymotorral húzatták

fel a sín távolabbi részén álló kocsihoz. A húzattás közben történt a szerencsétlenség. Kerékgyártó közölte a húzó kocsi és az álló vasúti kocsi tányérjének, mely mellkasát teljesen összenyomta. A szerencsétlen ember száján egy hörgő kiáltás szakadt ki és a következő percben meghalt. Holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe szállították, értesítették a Téglyvetőben, Csalló-gány utca 19. sz. alatti lakó családját és a rendőrség megkezdte a szerencsétlenség tanúinak, köztük a szénrakóknál dolgozó s az esetről jelenlévő három munkásnak kihallgatását.

Debrecen legszebb szórakozóhelye lesz a nagyerdői VAOSZ üdülő

Rohammunkával rendezik a nagyerdői csónakázó-tavat, a télen korcsolyapálya lesz, megépítik a melegedőt

A VAOSZ, a városi házi alkalmazottak szakszerveze e feléve megkapta a nagyerdői volt Polgári Lovóerde épületét és területét üdülő céljára. A városi házi dolgozók azóta rohammunkával dolgoztak a rom-épület helyreállításán, hogy egy pompás szórakozó, üdülő, sportlelőhely létesíthessen maguknak. A munka kezdetekor sivar kép tárult eléjük: tető nélkül, kitépett ajtókkal, ablakkal állt a volt lovóerde épület, környékét felverte a szél.

De a városi házi dolgozók lelkes munkája nyomán megváltozott a kép: ma már belejérezhető közelédek az épület helyreállítása, egy hét híja csak a munkának. A téglalaanyagot a nagyerdői tejivó lebont-

tásával szereztek meg. A városi tisztviselők, állítják egy hónapon át minden délután tartó rohammunkával, közel 6.000 munkaóránál több, mint 100 ezer téglát és sok faanyagot termeltek ki a lebontott épületből. A rohammunkán Ménes János polgármestertől a köztisztviselési hivatal alkalmazottai minden ki részi vett, a polgármester jelen járt a munkában, majd minden nap ott dolgozott a városi alkalmazottak között a téglalaanyagát. A téglalaanyagot ugyancsak rohammunkával átszállították a volt lovóerdebe és két héttel ezelőtt megkezdődött az építkezés. A MEMOSZ ingyen vállalta az építési segédmunkásként 35-40 önként jelentkező városi alkalmazott dolgozik a MEMOSZ kőművesei mellett. A városi műszaki ügyosztályának mérnökei ingyen készítették a terveket és végzik a műszaki ellenőrzést, irányítást. Az építők ellenszolgáltatásként ebédet kapnak, az izletes élelmet gyakran maga a polgármester osztja ki. A munka irányításában nagy része van Elek János VAOSZ titkárnak.

A helyreállítás után fedett kútvíz, lőtér, tenispálya áll majd a városi házi dolgozók rendelkezésére a nagyerdői üdülőben, amelynek parkját a városi kertészet munkásai rohammunkával ültetik be virágok-

DEBRECZEN 1948 X. 10. 3. OLDAL

kal. A parkban padokat heverőket, nyugrószékeket helyeznek el. A városi dolgozók a nagyerdői üdülőben a legteljesebb kényelemben pihenhetnek, szórakozhatnak.

A VAOSZ megkapja a nagyerdői csónakázót is. A háboru okozta sérüléseket rohammunkával kijavítják, nyáron csónakázni, télen korcsolyázni lehet a tavon. Az elpusztult melegedő épület helyébe ugyan csak rohammunkával új épületet emelnek.

A volt Polgári Lovóerde lőterét a Szabadságharcos Szövetséggel karöltve fogja használni a VAOSZ, a Szabadságharcos Szövetség jelenléte garancia lesz arra, hogy valóban demokratikus szellem fog uralkodni itt.

A cél az, hogy a csónakázó tótól a volt DTE pályáig terjedő részt kiépítik, a városi házi dolgozók üdülő, szórakozó és sporttelepévé fejlesztik. Ez lesz Debrecen legszebb ilyen létesítménye.

Új oltókézülékek szabadalmak bemutatása a tüzoltónapon

Az állami tulajdonban levő budapesti Hermann Ferenc fémáru-gyár speciális tüzoltókézülékek gyára (Budapest, VII., Csányi u. 9.) október 10-én délután 3 órakor a debreceni üdülő lakóterében udvarán a gyár szabadalmát képező Autopax és Elektropax nagyteljesítményű gázszál oltó kézi kézülékeit bemutatja. Ezek minden vízzel nem oltható tüzek oltására és robbanóanyagok, benzín, olaj, ásványolaj, kátrány, továbbá magasfeszültségű elektromosáram oltására is alkalmasak, mert az elektromos áramot az oltóanyag nem vezeti. A gyár kívánatra és felhívásra műszaki leírásokat, ajánlatot szívesen küld. A bemutatás megtörténte után annak hatásköréről külön szakcikk fog megjelenni.

Születése napján zsineggel megfojtotta magát

Konyáron halva találták Csorvási Sándor né Harmati Róza 64 éves konyári asszonyt. Az orvos szerint a halál oka gyanus, nem tudta megállapítani, hogy öngyilkosság történt vagy megfojtották az idős asszonyt. A földön feküdt nyakán négyzerez zsinég volt. A törvényszéki orvosok felboncolták a holttestet, dr. Illés Gábor vizsgálóbíró ugyanakkor lefolytatta a vizsgálatot. Megállapította, hogy Csorvási öngyilkosságát követett el, öngyilkosságának végrehajtása a legkritikusabb esetek közé tartozik. Nem szűbb, vagy fára akasztotta fel magát, hanem nyakára négyzerez zsinéget hurkolt jól összebogozva és két kezével húzta a zsinég végét mindaddig, amíg ereje volt és össze nem esett. Amikor a földre zuhant, a fején kisebb sérülést szenvedett. A szoros zsinég, amely össze volt bogozva, fulladást okozott. A sok gyanus és különös helyzet miatt gondolták, hogy gyilkosság történt, de a boncolás és a vizsgálat a szokatlan körülmények között végrehajtott öngyilkosságot bizonyította. Csorvási azért követte el tettét, mert elkegertette, hogy leánya ott hagyta a férjét és visszajött hozzá. Születése napján, haragszó közben követte el végzetes tettét, leánya megköszöntötte, megcsókolta és amikor néhány percre magára hagyta, hogy az állatokat, baromlit megertesse, fojtotta meg magát az anyja

Gumi csizma, sárcipő, autógumik szakszerű javítása Vadai József gumisüzem Szechenyi-utca 3. sz.

Ne kísérletezzék! HURAY írógépezem - szaküzlet 20 év óta közismerten megbízható. Javít - elad - cserél - vesz!

Olvasóinkhoz

A reakció rémhírterjesztő tevékenysége a népi demokráciát minden eszközzel aláadni igyekvő sötét aknamunkája az utóbbi hetekben politikai síkról átlért a sajtóval kapcsolatos hírhírterjesztésekre. Debrecenben is mutatkozik ez az aknamunka, még pedig abban a formában, hogy lapunkról terjesztnek különböző címűket ezáltal akarván megfélemlíteni a „Debrecen” hűséges olvasóit.

Igy két szárnnyal az a minden alapot nélkülöző, tendenciózus és valótlan hír, hogy „a Debrecen rövidesen megszűnik”. Egyes, magukat előfizetésgyűjtőknek nevező egyének terjesztik ezt a valótlan-ságot.

Előjáróban le kell szögeznünk, amivel külföldben mindenki tisztában lehet, hogy a „Debrecen” a koalíciós kormányzatban szorosan együttműködő Kisgazda Párt napilapja. Így tehát még a feltevése is annak, hogy a népi demokrácia kormányát megszüntetné éppen ebben a kormányzatban közreműködő egyik párt sajtóorgánumát, nem más, mint megrogalmazása a népi demokrácia demokratikus sajtópolitikájának. Aki azt hiszteli, hogy a „Debrecen” megszűnik, vagy megszüntetik, az a népi demokráciát rogalmazza.

Ezt a körülményt nyomatékosan ajánljuk olvasóink figyelmébe. Tudomásunkra jutottak olyan esetek is, hogy magukat előfizetés-

gyűjtőnek kiadó egyének trafik-sokát, keresmárosokat, iparosokat állami, városi alkalmazottakat nyugdíjasokat azzal fenyegetnek, hogy „ha a Debrecenét olvassák, elvesztik nyugdíjukat, iparengedélyüket, állásukat”.

Ismét csak arra mutatunk rá, hogy aki ilyen vakmerő és hazug állítást kockáztat meg, az a népi demokrácia rendszerének hitelét és igazságos voltát éssé alá és a legsúlyosabb reakció területére téved.

Megjegyzendő, hogy nem kell összelévesztetni ezeket az hírhíreket terjesztő, felelőtlen elemeket azokkal, akik tisztességes érvek hangsúlyozásával, szokásos formák között gyűjtöttek valamely lapra előfizetést.

Azokban természetesen, hogy azok ellen, akik a népi demokráciát rogalmazzák és a népi demokrácia által biztosított sajtószabadság nagy elvett a közönség körében kompromittálni akarják, erélyesen el kell járni. Eppen ezért felhívjuk a közönség figyelmét, hogy azokat az állígytőket, akik valótlan hírek terjesztésével nemcsak a demokrácia sajtójának, hanem általában a népi demokráciának ártnak, — azokat adják át a legközelebbi rendőrnök.

A magunk részéről is megtettük a szükséges intézkedést és tegnap feljelentést tettünk az államrendőrségen ismeretlen tettesek ellen az üzleti tisztességbe ütköző esetlelmények és hiteltörts miatt.

A centenáris sajtókiállítás ma délelőtt nyílik meg a Déri Múzeumban

A Déri Múzeum kiállítási termében ma délelőtt 10 órakor nyílik meg a Magyar Ujságírók Szövetsége centenáris sajtókiállítása. Az ünnepélyes megnyitót a Városi Dalegylet vezeti be a Himnusz elnevelésével, majd Ménes János polgármester megnyitó beszédet mond s utána a Városi Dalegylet az Internacionálét énekl.

A kiállítás páratlanul gazdag és érdekes történelmi becsü anyagot tár a közönség elé. A szabadságharc idején megjelent újságok, hirdetések és más nyomtatványok mellett a 48-as szabadsághősök képei, amerikai Kossuth bankjegyek és más relikviák kerültek kiállításra. A Budapestről Debrecenbe szállított gazdag anyagot méltóképpen egészített ki a Kiliégymű Könyvtár idevonatkozó anyaga, melyet dr. Lukács László könyvtárigazgató nagy gondnal és hozzáértéssel válogatott össze és a sajtókiállítás rendelkezésére bocsátott.

Hatalmas anyag öleli fel az 1919-es forradalom sajtótermékeit. Külön részt kaptak a külföldi emigrációs magyar lapok. Ritka teljességű gyűjteményt láthat a közönség a hazai szocialista lapokból.

Nagy érdeklődésre tarthat számba a Déri Múzeum folyosó részén kiállított munkásmozgalmi része a kiállítási anyagnak. A titkos nyomdákban készült partizán röpiratok, illegálisan kiadott újságok: mindmennyi történelmi dokumentum. „Ne nézzétek télen, hogy a magyar búzán német hízik!” — írja egyik röpirat. Külön érdekes az a 103-féle röpcédulából álló gyűjtemény, melyet a magyarországi felszabadító harcok idején szovjet repülőgépekről dobtak le s melyben figyelmeztették a magyar népet: nem érdemes a németekért magyar vért ontani, szakítani kell Hitlerrel.

Érdekes képsorozat mutatja be a sajtó kultuszait: „Igy készült az újság” címmel. Külön helyet foglal el Rákosi Mátyásnak a magyar sajtó történetében fordulatot jelentő felhívása a szocializációs hűség betegezésére. Egyik nagy érdeklődésre számotartó rész a spanyol szabadságharc nemzetközi brigádjának sajtójáról nyújt képet.

A kiállítás képanyagában ott láthatjuk Kossuth, a Táncsics dialója, Józai, Petőfi Sándor, Zalka Máté képeit. Sikerült a MUOSZ

vezetőségének megszereznie József Attila összes hátramaradt kéziratok emlékeit, melyek színt a kiállítás anyagát gazdagítják. A debreceni sajtókiállítás iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A 62-ik MAGYAR osztályosorsjáték játéktérre pártalan esélyeket nyújt. Egy sorsjeggyel szerencsés esetben nyerhető:

Ötszázezer forint.

A nyeremények összege kerekben:

Nyolcmillió forint.

Jutalom: 300.000 forint.

Nyeremények:

200.000 Ft, 100.000 Ft, 50.000 Ft, 2x25.000 Ft, 10x10.000 Ft, 20x5.000 Ft, 25x4.000 Ft, 30x3.000 Ft, 50x2.000 Ft, 110x1.000 Ft

és még számos közép és kisebb nyeremény.

A sorsjegy ára osztályonként: nyolcad 5 Ft, negyed 10 Ft, fél 20 Ft, egész 40 Ft.

A sorsjegy kapható az összes főarústóknál.

Húzás kezdete október 16.

Munkásifjúsági nap Debrecenben

Ma megmozdul Hajdu vármegye SZIT ifjúsága, hogy meghallgassa a nemzetközi munkásifjúsági konferencián Varsóban kintárt Zalai Emil SZIT országos szervezői sajtóvezetőnek a vrsói konferencián tapasztalt élményeit és beszámolóit.

A gyűlés 9 órakor kezdődik Színhelye a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság díszterme.

Az ifjumunkások tudják, hogy gerinces, áldozathozzó, uttipus emberekkel — akik tudják és maguk kívánják a magyar népi demokrácia eszméit — lehet ezt az országot romjaiból felépíteni.

A nagy sikerrel biztató munkásifjúsági gyűlést Tokés László, a SZIT vármegyei szervezőinek vezetője nyitja meg. A gyűlésről Szakassits Árpád köztársasági elnök és Rákosi Mátyás miniszterelnök üdvözlő táviratot küldenek.

Ma este Orosz Júlia és Fekete Pál Lehar-Strausz estje

Ma este 7 órai kezdettel az Arany Bika dísztermében Orosz Júlia és Fekete Pál, az állami Operaház tagjai a legszebb Lehar és Strausz számokból álló hangversenyt tartanak...

MNDSz nőnapok

Kedd. Bősörményi-úti kislakások 4 ó Simai Tivadarné. Rákosi telep 4 ó Marsi Jánosné. Téglyáskert 4 ó Radó Istvánné asszonykört. Erdőgazgatóság 6 ó dr. Szilágyiné asszonykört. Fűrésztelep fél 4 ó Sass Sándorné. Rokkanttelep 4 ó Zöld Józsefné. Határtű 4 ó Kiss Gáborné.

Gyászrovat

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, karársaknak, jóismerősöknek, dalárdának, kik drága uram temetésén részvételükkel bánatomat enyhítették, ravatalára virágot helyeztek, ezúton mondom köszönetet. Özv. Németh Ferencné.

Fischer Mihályné

nyug. róm. kat. tanító neje 68 éves korában Mikepérsen elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. A. ravatalozójában a református egyház asztaltársaság szertartásával. Gyászolják: szerető gyermekei, unokái, sógorai, sógorai, unokabátyái, unokahúgai, kiterjedt rokonága. Lakás: Bethlen utca 55. Bartha vezzi.

Özv. Fülöp Sándorné

Kovács Mária 68. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. A. ravatalozójában a református egyház asztaltársaság szertartásával. Gyászolják: szerető gyermekei, unokái, sógorai, sógorai, unokabátyái, unokahúgai, kiterjedt rokonága. Lakás: Bethlen utca 55. Bartha vezzi.

Szathmáry Jánosné

Fekete Irma özvegyasszony neje 56 éves korában Sárétudvari-ban elhunyt. Temetése hazaszállítást után hétfőn 3 órakor lesz a díszravatalozójában. Gyászolják: bánoas férje, gyermekei, nevelőanyja, sógorai, sógorai, unokabátyái, unokahúgai, kiterjedt rokonága. Gyászlap helyett is Lakás: Keresztvárosi utca 57. Gebauer vezzi.

KÖSZÖNETNYILVANITÁS

Mindazon kedves jó rokonainknak és ismerősöknek, akik drága jó férjem, lelejtésetlen emlékére gyűjtötték nekem Késő Mihály kértész ravatalára koszorút, csokrot hoztak és a kértész szakosztálynak, akik mély fájdalomukat enyhíteni szívesek voltak, ezúton mondom hálás köszönetet. — A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVANITÁS

Szerető, férjem és öcsémnek Örly Andrásnak a temetésén megnyilvánított részvételért a ravatalára küldött koszorúkat és virágokat, rokonainknak, jóbarátainknak, ismerősöknek és mindazoknak, akik mélytelen nagy gyászunkban velünk együtt éreztek ezúton mondom hálás szívvel hálás köszönetet. A gyászoló család. Csapó utca 70.

Közgazdaság

A gazdák szántás-vetési kötelezettsége

A földművelésügyi miniszter rendelete értelmében, a gazdálkodó kötelez szántóföldjét december 31-ig felszántani.

Ak szántási-vetési kötelezettségének nem tud eleget tenni, a szükséges igaerő, vagy vetőgép igénybevételeire irányuló kérelmét a gazdajegyzőnél jelentse be.

Kat. holdanként búzából legalább 100 kg. tisztított és csávázott, rozsból pedig legalább 90 kg. tisztított vetőmagot kell elvetni. Az őszi mezőgazdasági munkálatok során kettős lófogatnál rendelkező állattulajdonos 20 kat. holdat, kettős tehénfogatnál rendelkező állattulajdonos pedig 10 kat. holdat tartozik megszántani.

Akinek egy igaerő állata van, a meghatározott területnek felérését kötelez felszántani.

Az őszi szántási és vetési munkálatok kellő időben történő elvégzése érdekében minden gazdálkodó kötelez a kukorica és a napraforgó termését legkésőbb október 31-ig letérni, a visszamaradó kórot pedig legkésőbb november 15-ig letakarítani és kukorka rakni.

A gazdajegyző, valamint a gazdasági felügyelőség ellenőrzi, hogy az előírt kötelezettségeknek a gazdálkodók mennyiben tettek eleget.

Védekezünk az amerikai fehér szövőlepke ellen

Az idei nyár folyamán egy új kártevővel ismerkedett meg Debrecen közönsége az amerikai fehér szövőlepkevel. Hernyója csak a kőrüvelű juhar és az eperfa lombpusztítójának látszott, de legutóbb már egyéb lombos fákra és cserjékre is, sőt gyümölcsfákra is megtámadt.

A lepke hernyója a meglepett fa lombját annyira lerágja, hogy rendszerint csak a levélek maradnak meg. Gyümölcsfáknál ez a körülmény a jövő évi termést is veszélyezteti. A lekopaszított és újból kizöldülő fa hajtásai nem tudnak eléggé beérni és így áldozatul esnek a téli fagyoknak. Megeset, hogy az újra kilombosodott fát újra letarolják a második nemzedék hernyói, ez már a fa életét is fenyegető komoly veszedelemt jelent.

A kártevő lepkéjének a szárnya fehér, fekete pontozással a lepke teste hamuszürke. A hernyó világos sárga teste hosszú szőrrel fedett. A hernyó 30—35 mm hosszúságú.

A hernyó a téváltól eltérően áttelel, tehát télen nem pusztul el. Áttelelő alakja báb alak, miből tavasszal lepke búvik elő. A lepkék párosodás után letolja a félémmel közre fogunk tartozni.

Mit végzünk a gépesítés terén?

A magyar újjáépítés egyik jelentős része mezőgazdaságunk gépesítése. A hároméves terv során az idén 120 gépállomást létesítenek az országban. 1949-ben ismét 300 gépállomást irányoztak elő, a hároméves tervet követő öt éves tervben pedig ismét a gépállomások százait. 8000 traktort állítanak ezáltal munkába, mellette 1500 új cseplogépet és 10.000 vetőgépet. Gépesítés tekintetében a fődikerekesség leghaladottabb államban közé fogunk tartozni.

A gépesítés következtében bizonyára könnyebb lesz majd a paraszti élet, nem veszi el a parasztság minden idejét és erejét a látástól-vakulásig végzett, megfeszített gazdasági munka! Több idő marad plhenésre, szórakozásra, művelődésre. Könnyebb teszi tehát a falusi életet a gép. Mindez részletesen elmondják a parasztságunk a máris felállított gépállomásokon, ahol minden vendéget szívesen látnak. A télen olvasótermeket is rendeznek be itt és a kedve szerint járhat majd ide minden parasztember, hallgathatja a rádiót és megtekintheti az oktató filmelőadásokat. Sőt — a jövőben még fürdőket is rendeznek be a gépállomásokon a paraszti közönség számára.

A gépesítéshez szükséges gépgyártásról a földművelésügyi minisztériumban kaptunk felvilágosítást.

— A régi időkben a magyar mezőgazdasági gépgyárak különböző típusú gépeket gyártottak. Mindegyik gyárban készült egy-egy fajta cseplogép; más és másfajta oke, borona és különböző más mezőgazdasági gépek. Ez most megváltozott. Megtörtént az a tipizálás, amelyről a régi kapitalista időkben szó sem lehetett: és amelyről annyira idegenkedtek az elmúlt, az államotitást megelőző években a magyar mezőgazdasági gépgyárosok, Rayoniroztuk a mezőgazdasági gépgyártást. A Hoffher-Sehranz-nál csak traktort gyártanak, az Első Magyar Gazdasági Gyépgyárnál csak malomipari és cseplogépeket, Győrben csupán traktoreket és boronákat, a Weiss Manfrédnál kistalajmívelő gépeket, a Kühne-gyárban vetőgépeket és szecsakavágókat... Kevesebb típus, egységos gyártás.

A súlypont a traktorgyártáson van. A traktorállomások fokozása is megkívánja a gyártás ütemének emelkedését. A Hoffher-gyár az eddigi havi 50 traktor helyett már 80 darabot készít havonta, ennek csupán kétszeresére kerül kivitelre. Jelenleg csupán 8000 szántógépünk van, ez lényegesen emelkedni fog a traktorgyártás fokozódása révén. 1949-ben 2.500 traktorról fog szaporodni a magyar állomány, ez újabb 300 gépállomás felállítását teszi lehetővé.

Rádió javítás SUPER HANGOLÁS a legkorszerűbb berendezéssel FERENCZY Cegléd-u. 1.

Autó gumiait látófelülezzesse, javíltassa a Tóth gumiüzemben, Miskolc u. 7.

Kádár, asztalos, kerékgyártó mesterek! Csavarokat, bútorkellékeket, kerékgagyakat, mindennemű faesztergályos munkát I. oszt. kivitelben készít hozott anyagból is: Kovács Imre faesztergályos, Bethlen-utca 54.

Ami talán a leglényegesebb: olcsón dolgozzék majd a gépállomás? Ebben az irányban is megkérdezzük informátorunkat.

— 25 százalékkal olcsóbb a gépállomással végzett munka, mintha azt a magánosoknál rendel meg a parasztember. A gépállomások olcsón, csaknem önköltségi áron dolgoznak, de hitel persze nem adhatnak. A csekk-számlára kell befizetni a munkabért előre és ezzel a csekkszelvényvel kell jelentkezni a gépállomáson. Engedményeket is adnak, a táblás művelőknek 30 százalékos, a szövetkezeteknek és szerződéses termelőiknek 10 százalékos.

A paraszti-munkás sorsközösség egyik legszebb bizonyítékai a mezőgazdasági gépesítés. A magyar gyárak dolgozói nagy kemény munkájával hozzájárultak a magyar mezőgazdasági termeléshez.

— 1948. évi szűzösszülkönyvetőmaga a földművelésügyi minisztériumtól kapható. Egy kat. holdra 6 kg vetőmag szükséges, mely 14 forintba kerül.

Fontos intézkedések a termelés növelésére

Mezőgazdasági termelésünk növelésének érdekében a Terhivatali rendkívül fontos intézkedéseket tett. Az őszi vetési kampányban 3.500 vagon szuperfoszfát és 1.500 vagon pótisó kerül felhasználásra. A múltban ügyesülvén csak nagy uradalmak és kulák-gazdaságok használták műtrágyát, a szegény-parasztság nem ismerte a műtrágyázás terméskozó hatását. A terhivatal most elhatározta, hogy minden parasztiával már a gazdaképző iskolákban megismerteti a műtrágyázás előnyeit. Ezért mintegy 10.000 kat. holdon 5.000 gazdafű végez műtrágyázási kísérletet. A terhivatal továbbá elrendelte, hogy a jövőben a szerződéses természetű műtrágya használata kötelező.

A Terhivatali rövidléjárati hitelt bocsátott a szegényparasztság rendelkezésére, hogy ebből műtrágyát vásároljon. A hároméves terv a közép- és nagygazdáknak is módot ad arra, hogy termelésüket növeljék. Ennek érdekében 250 vagon szuperfoszfátot s 200 vagon pótisót 50 százalékos hitel formájában bocsátanak a gazdák rendelkezésére.

IPARTESTÜLETI HIREK

Vásári és konferenciós térfiszabók ma dé. 10 órakor adó, szakma és anyagiintézetek vezetők tartanak. — Nőszabó iparosok részére a szakmabizottság ma dé. 4 órakor lesz megkezdve az ipartestületi, jelenlévők: Baloghfalvi, Cukrász szakosztály hétfőn 5 órakor tart. — Fogművészi szakosztály hétfőn 6 órakor OTI ügyben tart. — Építőmesterei, kályhas és kőfaragó szakosztály kedden 10 órakor tart. — Lakatos szakosztály szerdán 5 órakor tart. — Fehérvári az asztalos szakosztály tagjai, hogy szegválynyakat az ipartestületi a hivatalos órák alatt vegyék át. — Fehérvári a testület tagjai, hogy az 1948. évi tagdíj megfizetéséről a tagok részéről esedékes volt. Aki tagdíjfelet kötelezettségnek nem tesz eleget, az a behajtással járó költségdíjteljesítésig önmagának okoz felesleges kiadást. A hátralevő behajtása pár napon belül kezdődhet meg.

XOQOXX

A KERESKEDŐ TÁRSULAT (KISOSZ) HIREI

Műszaki, Üveg, bútorkereskedők jú. lusi és augusztus havi forgalmuk kimutatását sürgősen juttassák el a Társulathoz a legutóbbi bevételeknek megfelelő részletezés szerint. — A KISOSZ Nőbizottság szűrés; szövetkezetek, a KISOSZ kebelében alakult Nőbizottság 1. hó 16-án, szombaton este füzkerkerekedők szakosztályának Nyomató u. 9. szám alatti székhelyében családias szűrés szövetkezetek, amelyre szerdetestől meghívás a kereskedő kartárának a Nőbizottság. — A MAPOSZ 1. hó 17-én vasárnap dé. 10 órakor Kereskedő Társulat KISOSZ termében közp. értekezletet rendez. Fekérik a papírke, kereskedő szakosztály tagjai, hogy ezen szakmát nagyon érdeklő gyűlésen feltétel nélkül jelenjenek meg. — Az Állami Hirdető Vallalat debreceni kirendeltségének (Kossuth u. 55) meg-

keresése alapján felhívjuk karunkunk figyelmét arra, hogy az Állami Hirdető Vallalat vagy bent az üzletben osskís olyan plakátot vagy bármilyen természetű hirdetményt függeszthetnek ki amelyeken előzőleg az Állami Hirdető Vallalatban bemutatást nyertek és a vállalat belyezőjével el van nek láva.

XOQOXX

SZERVIZETI HIREK

Nyomdai munkások, ügyelet 10. óra vasárnap dé. 9 órakor váneztmányt tart. 10 órakor III. negyedévi közgyűlés Arany János-u. 39. sz. alatti székhelyben. Pontoz megjelenést ker az Elnökség. — A FÉKOSZ kertész szakosztály vezetői tagok részére vasárnap dé. 9 órakor rendkívül gyűlést tart. — A FÉKOSZ kertész szakosztály vezetősége vasárnap dé. 9 órakor forgalmi adós ügyekben fontos gyűlést tart. Megjelenés kötelező ezen tagok részére kötelező. — A Hivatásos zenészek szakszervezete értesít tagjait, hogy 1. hó 13-án, szerdán dé. 11 órakor az Arany Bika üvegtermében minősítési és tagfelvételi vizsgákat tart. Azok a tagok, akik 3 hónapnál több tagdíjhátralékkal vannak, vizsgán nem vehetnek részt. Az új tagfelvételi vizsgák szükséges dokumentumokat a legközelebbi időben adják be. — Kereskedelmi vállalkozók szakszervezete sakkosportja házi versenyé vasárnap dé. 10 órakor kezdődik. — A vasna és műszaki szakosztály szakmai továbbképző szemináriuma hétfőn dé. 6 órakor. — A kultúrbirozság kedden délután 6 órakor tart. — Közalkalmazottak nyugdíjas allosportja 10. óra vasárnap 10 órakor Vörös Hadsereg útja 22-24. sz. alatt III. em. 3. ajtó helyiségében tagok részére igen fontos előadást tart a titkárság. Szakt. érdeklőkben minél nagyobb számban való megjelenést kérünk. — Fodrázók! Vasárnap dé. 10 órakor rendez havi taggyűlést a tárgy fontosságára való tekintettel minden tag megjelenése a saját érdekében kötelező. Ugyanakkor a következő bizalmiak a „repülőbizottság” megszervezése végett feltétel nélkül jelenjenek meg: Szűcs József, Bátori Géza, Pethő Barna, Szanka Sándor, Orbán László, Szabó Imre, László Mihály, Simon József, Tóthkár. — Házfelügyelő szakszervezete hazafelügyelő vasárnap délután 3 órakor taggyűlést tart. Megjelenés minden tagra kötelező. — Vendéglátóipari munkások szakszervezete felhívja tagjait figyelmét, hogy a tagdíj blyegke megérkeztek. Ugy a hátralékosok, mint az e havi tagdíjukat október 26-án októberben rendezték. Hétzető órák: Kedd és szombat dé. 10—12. Vörös Hadsereg útja 22—24. III. e.

XOQOXX

Hírek a Szovjet-Unióból

Egy kombajn-gépező 25 nap alatt 1000 hektárt aratott le Ivan Prokofjevics Varakon, az ismert kombajn-gépező, a Szovjet-unió Legfelsőbb Tanácsának tagja aki a Tasinszki Körzet Boisevik gép- és traktorállomásán dolgozik, két egybekapcsolt „Sztalinec” kombajnnal 25 nap alatt 1000 hektárt aratott le. Varakinnal munkaverseny folytat és ezért eredményeit feszül: érdeklődéssel figyeli a vidéknek egy másik él-kombajn-gépezője, Vaszilj Palszikov. Ő is két összekapcsolt „Sztalinec” kombajnnal dolgozik és a „Munka Hatalma”, valamint a „Párisi Kommun” elnevezésű földművelésügyi szervezetek földjein több mint 900 hektárt aratott le. Egyes napokon teljesítménye a 100 hektárt is elérte.

Munkások autól. A leningrádi „Vörös Virradat” nevű gyár udvarának egy külön kijelölt helyén parkoloznak a gyár munkásai autóikat, motorkegypárjaikat és kerékpárjaikat, amelyeken munkahelyükre jönnek. Többek közt mind a reggel ide állítja „Moerkovics” típusú autóját Anaóli Kopildov, a szerszámműhely stáhanovistája. Mint a többtermelés mestere, minden hónapban megkeres néhány ezer rubelt. Júniusban Kopildov több mint négyezer rubelt kapott. Az automobil is egyike azoknak a személynyeknek, amelyekhez ebben az évben jutott. A gyárnak körülbelül 20 munkása, köztük Platov szerszámlakatos, Rosenhel, a kiserleti műhely lakatos, Sigajov, a többtermelés régi harcosa és még sokan vásároltak ebben az évben motorkegypárt. A munkások közül több mint kétszázan szereztek kerékpárokat.

Sok pénzt takarít meg, ha cserépkályhát, kandallót nálam vásárol. Szoia István kályhamester, Dali-sor 15.

Jegyzéket a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től — Bajcsy Zsilinszky-utca 1. Bikabérház. —

